

Global Afrapportering 2021 – Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk

Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk var ca. 61 mio. ton CO₂e i 2019

Det forbrugsbaserede klimaaftryk omfatter drivhusgasser udledt i produktion, transport og forbrug af alle de varer og serviceydelser, der forbruges i Danmark. Det dækker både den del af de danskproducerede varer, der forbruges i Danmark, og udenlandske varer, der importeres til dansk forbrug.

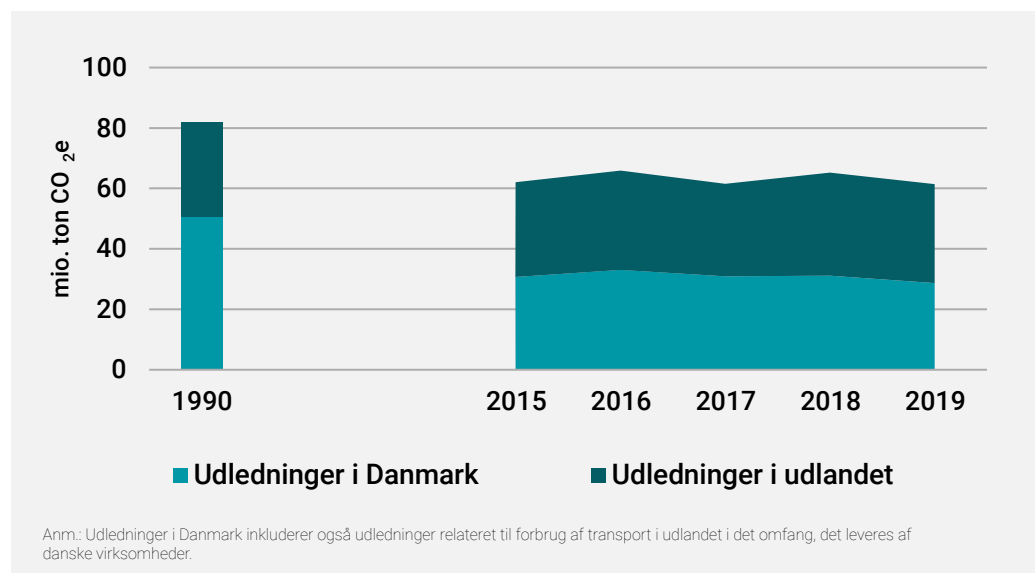
Det forbrugsbaserede klimaaftryk vurderes at udgøre ca. 61 mio. ton CO₂e i 2019 ekskl. udledninger fra arealændringer, der ikke er medregnet pga. store metodiske usikkerheder. Det svarer til ca. 11 ton CO₂e pr. indbygger og afspejler, at Danmark er et velstående land med højt forbrug i lighed med nogle af de lande, Danmark normalt sammenlignes med. Sverige har opgjort deres forbrugsbaserede klimaaftryk til ca. 8 ton pr. indbygger i 2018, mens Storbritannien har opgjort det til ca. 12 ton pr. indbygger i 2017. Det er dog vanskeligt at sammenligne på tværs af lande, da metoderne ikke er helt ens.

Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk er faldet med 25 pct. (ift. 1990), selvom forbruget og væksten er steget

Danmarks forbrugsbaserede udledninger er reduceret med 25 pct. fra ca. 82 mio. ton CO₂e i 1990 til ca. 61 mio. ton CO₂e i 2019 ekskl. udledninger fra arealændringer. I samme periode er det danske forbrug steget betydeligt, og en krone brugt på forbrug i 2019 er således forbundet med færre udledninger end en krone brugt i 1990.

Danmarks velstand bygger i høj grad på europæisk og global samhandel, og ca. 53 pct. af klimaaftrykket i 2019 kan tilskrives import, mens de øvrige ca. 47 pct. stammer fra dansk grund. De nationale udledninger er faldet betydeligt siden 1990, mens de importerede er steget en smule, jf. figur 1.

Figur 1: Udvikling i Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk (ekskl. udledninger fra arealændringer).

Hvad er forskellen mellem det forbrugsbaserede klimaaftryk og de traditionelle nationale klimaopgørelser?

Danmark og alle andre landes klimabelastning vurderes traditionelt vha. de *nationale* eller *territorielle* udledninger, som opgør drivhusgasudledningerne inden for landets grænser. Energistyrelsens *Klimastatus og -fremskrivning* opgør hvert år de nationale udledninger¹.

Klimaaftrykket adskiller sig fra opgørelsen af de nationale udledninger ved at inkludere udledninger knyttet til importerede varer og ydelser og ekskludere udledningerne knyttet til eksporterede varer og ydelser.

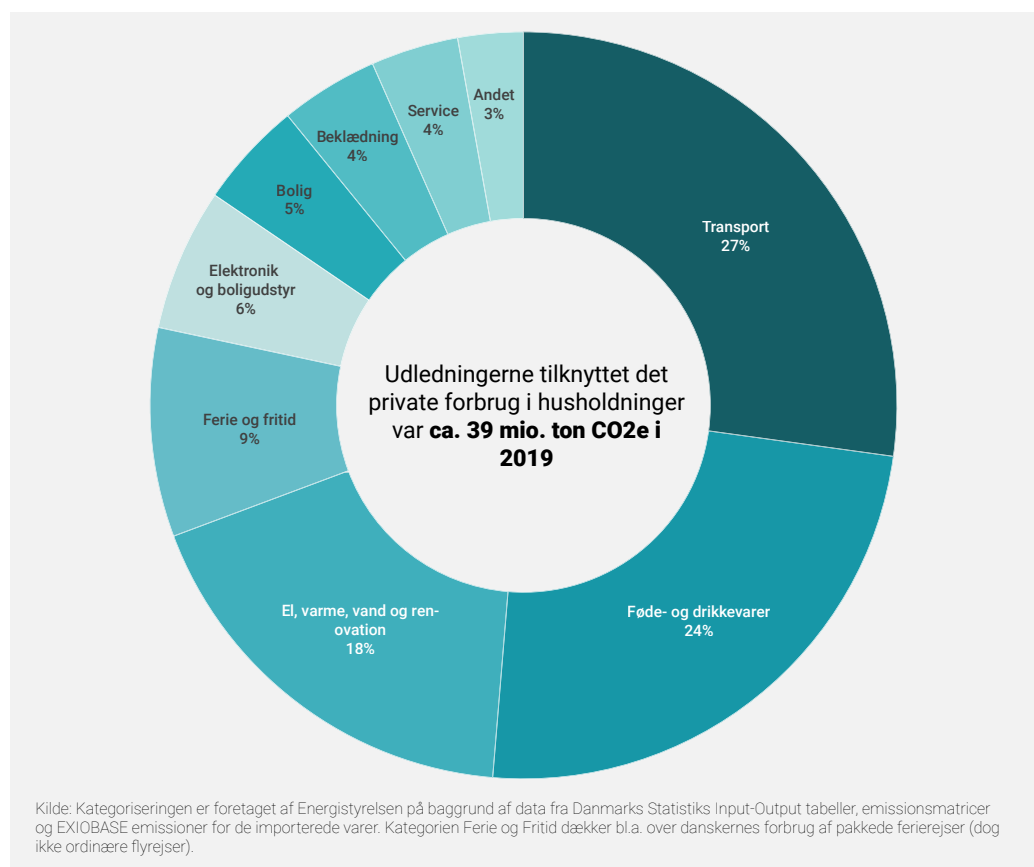
Hvor de nationale udledninger fokuserer på de drivhusgasser, der udledes inden for Danmarks grænser, har klimaaftrykket fokus på drivhusgasudledninger, som følge af forbrug i Danmark. Det er derfor både udledninger fra produktion i Danmark og udlandet, knyttet til dansk forbrug, der opgøres, idet mange af de varer og ydelser danskerne køber er produceret i andre lande, og dermed medfører et udslip i disse lande.

Danskernes privatforbrug udgør over 60 pct. af det forbrugsbaserede klimaaftryk

Klimaaftrykket fra danskernes privatforbrug udgjorde 39 mio. ton CO₂e i 2019, hvilket svarer til mere end 60 pct. af det samlede forbrugsbaserede klimaaftryk. Sammenlagt udgør transport samt føde- og drikkevarer omkring halvdelen af udledningerne relateret til husholdningernes privatforbrug, jf. figur 2.

Siden vedtagelsen af klimaloven er der truffet beslutning om en række aftaler og initiativer, der reducerer klimaaftrykket fra danskernes privatforbrug, jf. tabel 1. Tilsammen vil disse tiltag adressere de mest klimabelastende dele af husholdningernes forbrug, som er transport samt føde- og drikkevarer. De besluttede tiltag (jf. tabel 1) fører til grønnere og mere klimavenlige spisevaner, et reduceret aftryk fra transport når flere skifter fra benzin- og diesel til el, øget affaldssortering og genanvendelse samt mere vedvarende energi og grønnere boliger, som reducerer aftryk fra el og varme. De kommende tiltag om grøn omstilling i landbruget, strategi mod afskovning og adfærdssudspil vil især bidrage til at reducere drivhusgasudledningerne fra føde- og drikkevarer.

Figur 2: Drivhusgasudledning knyttet til husholdningernes 2019-forbrug opdelt på forbrugskategorier

¹ Opgørelsen af de nationale udledninger følger FN's opgørelsesprincipper og bruges på tværs af lande, EU og resten af verden til at vurdere fremdrift i forhold til internationalt vedtagne aftaler såsom Paris-aftalen, hvor landene har forpligtet sig til CO₂-reduktioner inden for egne landegrænser. Klimalovens målsætninger for 2030 og 2050 refererer ligeledes til de nationale drivhusgasudledninger og hvert år gøres der status over danske udledninger og fremskrivningen af disse i Klimastatus og fremskrivning.